

مشرق و غرب

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنيت
صندوغی جوارنده
شنگول يقوشنده
۲۷ نومرو

سلکمه موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور

درج ایدله یین آثار اعاده اولنار

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست و بالخاصه احوال و شئونه اسلامیه بحث ابر و دهفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

سنه لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۰۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ یاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

عدد : ۱۹۹۹

۱۸ ذی القعدة ۱۳۲۹ پنجشنبه ۲۷ تشرین اول ۱۳۲۷

یدنجی جلد

مرادك مشهدنده

— زیارت شاهانه مناسبتیه —

بر مشهد علوی دورویور صامت و نازان ،
تا ایشته اوزاقلرده، پرازهالی معالی ..
بر مشهد علوی و مقدس که: خروشان
حسلر دوکویور قلبه، شکران ایله مالی ...
فکرمدہ بویوک خاطره لر جانلانیور هب،
بر خاطره : نالنده ، مہیج و مداوم
بر ولوله خائف و مدہشہ، مضام
بر معرکہ ... بر محشر ہیجای مدبب ...
بر محشر ہیجاکہ اوت، صیت ایله مشجون
بر سلسله شان و ظفر هب ... ونہایت :
بر قاجمه ... هر قلبی ایدن خاسر و پر خون
بر قاجمه هائلہ انکیز شہادت ...
قارشیمده بو کون ایشته او هیجان الیک
بر خاطره زاری اولان مشهد قدسی
بر حزن مہیجلہ دورور صامت و علوی ...
بر حزن مہیجلہ ایدر قلبی غمکین ...
لاکن سن، ای، عثمانلیلک نامنی مردم
تا کوکله یوکسلتهن او علوی و مکرم
بر ذاتی در آغوش ایدن ای مرقد نوار !
آرتق او حزین طور مکدرله بو کون سن
مایوس و غمکین دورما، بو کون باق .. ابدی شن ...
هرکس، ابدی سور ایله هر جبهه املدار ...
بر یانده بویوک نسلک اک شانلی حفیدی ..
بر جبهه شاهانه، معلا و مکرم ،
بر جدینی شادان و فخور ایتمکے کلس ...
آرتق بو بویوک سور ایله، پر نشته ولرزش
بر سور مدبدله کولرکن بوتون عالم
رقصان و خروشان اونک آوازمدیدی ...
ویرمزی سنک حزنکه بر بارچه سکونت ؟
ای مشهد رخشنده، ای آغوش مہابت !
آرتق بو عمومی و بویوک سور ایله سنده
کول بر ابدی خنده قدسیله ... ملکک :
بر تابش رنگین ایله آجسین اوزرکده
بر شہر نازان و پرازهار و منور ! ..

— قوصوه : مایس ۱۳۲۷ —

اسماعیل زهدی

سعد ایله سید

سید [*]

یوزندن آقده بر نورسرمندی لمعان
کوزنده بارلایور انوار آتشین ذکا
بلند ناصیه سی معکس شعاع دها
ایدر جبینی تتویج عمامه خضرا
هزال وضعفه بورونمش سوریملی بر چهره
بو کون بودر بر دیورلر شرف ویرن دهره

§

سعد [*]

باشنده ظل غرور حیات علمیمی
طورور ، بیوک و بیاض بر عمامه حالنده
گذشتگان سلف زیر شاهبالنده
تحکم ایتمده اخلافا، هر مقالنده
غروری صافلایه من آن انفعالنده
یوزنده وقع و صلابت ، پنده بر اجلال
کلر خیاله دوشوندکجه بویله بر تمثال

§

سید

بازار کتابلره شرح و حواش و تعلیقات
نظرلر نه مناصب سراب خلیادر
نبود و بودی جهانک مثال رؤیادر
ریاض خاطری ازهار علمه مأوادر
مأثریله طولارکن جهان او ناپیدا
سکون و عزت ایچنده بولوردی عمری فنا

سعد

هرايه رایت اقبالی اولدی موجه فکن
طویاردی طنطنه صیتی بتون آفاق
دیگردی کجدیکی یرلرده بر معظم طاق
اشارتیله طورردی بر اردو ، بر سنجاق
بو صیت وشانه سعدک زوالیجق تیمور
اولوردی طوع زوالنا پذیر ایله بر سور ! ..

[*] سید شریف جرجانی

[*] سعدالدین تفتازانی

باندیرمه

شرف الدین

دهانه لر ایشیده جکن ؟

استانبول غزتلری آراستنده « مجموعه ابوالضیا » نک (۱۱۶)
نومرولی جزؤنددغریب اولدینی قدرده کلاسیلمازومفتزیانه ملا حظده
نظر دقت و حیثیمزی جابه شایان فکرلر درمیان اولنیور .
کنجلمزک ، باخصه موص اوروپاده کی کنجلمزک دینسرلکندن

آجیق بر لسان ایله بحث اولونه رق اوج سنه لك مشروطیت مزده هر نه بایلدی ایسه کنجلمز دینمزلش دیرمک اساسی کوزه دلدیکی و بو کون شو فلاکت سیاسی و ملیه مزك اسباب اصلیه سی بو نازك مسئله ده آرانور .

آوروپاده تحصیلده بولنان بر کنج تورک و مسلمان صفتیه و مغترانه مقلاله دن متأثر اوله رق عالم اسلامک ، انتشارندن بری بر مدافع حقیقی و معتدلی اولان ، محترم رساله کزه شو بر قاج سوز درجنی رجا ایلم .

(مصر مطبوعاتک عالم اسلامه خدمتی) عنوانیه فرانسه زجه بر غزته دن ترجمه ایدلمش بر قاج محیفه بی تعقیب ایدن او « ملاحظه » بی اوقورکن عظمه (۳۱) مارتک وولقانلری کلامک قابل دکل ! حریت مطبوعاتک بزده کی بو هر زمان آله کجه یه جک (ماذونیت) وسیعه سی آراسنده بیکارجه شایعه لردن اک مهمی عدایتدیکم و مشروطیت مزه اک مهم ضربه نک حساسیت دینه مزی اوقشایه رق ووردینی ایشلیله ثابت اولان بو طرز ملاحظات باشمز بر چوق بلالر کتیره دن دیگر حسن نیتلر کی عجمیلکه یازیلور ، یاخود یازی یازمش اولمق اوزره اورتیه آتیایور . دینمزلکک اثری اولدینی تصور ایدلمش اولسه بیله ینه بو نتیجه لره دسترس اوله جق زمین مطالعات کوچ بولنوردی ! آوروپاده کی عثمانلی طلبه لرینک دینمزلککنه جف القلم حکم ایدن محررک احوال اعتقادیه سنی افعال ذاتیه سیله قیاسه حاجت کورمدن رد ایتدیکمز او ثقیل ملاحظه نه بویه کندی جائزله اوغراشدیممز بر صیراده اصل و اساسی اولدینی حالده معتنا بر غزته ده بر بولمق استمدادی حازدی ، ونه ده اساساً عالم اسلامه کاری اولان اختلاف و منازعات شخصیه نک صوک درجه لره کلدیکی بو قره کونریمزده هیچ یوقدن مسئله جبقارمق اهمیت و ماهیتی اراز ایدیوردی . . . معروض قالدیممز هزیمت سیاسی نه اوراده سویلنان واصل و حقیقتی اولیان اسبابدن نشأت ایتمش ، ونه ده (افکار فرانکه تبعیت یکی جبقدی) کی ضیا باشانک بیتلرینک فی الحال رواج مندرجاتندن حاصل اولمشدر . بلکه بو کونه قدر آوروپا ایله قلت اختلاطمزدن و اوراده عصرلردنبری مترقی و نمره دار آثار مدینه دن استفاده ایتمک یوانی بیامدیکمز دن انبعات ایتمشدر . آوروپا ایله اختلاط ایتک ، اولرک بو کون کوزلری قماش دیران علم و معرفتارینی تحصیل ایتک نه دن دینمزلکی موجب اولیورمش ! !

اک خفیف بر تربیه اعتقادیه آتش بر کنج بیله آوروپانک دینه اولان رعایتندن اوتانموب ده ناصل کندی دینی رخنه دار ایده ییلور ؟ . بو کون اک قوی الشکیه دولتر ، انکلیزلریله ، بیک درلو اساطیری محتوی اولدینی حالده دینلرینه رعایت ایدرلر . حریت وجدانیه بی تقدیس ایدرلر . . . (دینمزلکک ، بوسله سز کمی به بکزه ر) دینه بویوک نابولیونک بوسوزینه بکزه یین دهانجه اقوال و افعال واردر . بوندن باشقه بز دینمزی ، بر آلت سیاست اولدینی ایچون دکل اونک طریق حق و حقیقت اولدینی ، بزه سعادت دنیویه و اخرویه

تأمین ایده جکنی بیلدیکمز ایچون سوهرو اعتقاد ایدرز . « آوروپاده کی طلبه دن همان هیچ بری نه ملیتی نسیان ایتمشدر ، نه ده دینمزل اولمشدر او محرربکدن بز بویه عمومی افترا ایده جکنه او دینمزل دیدیکی افندیلرک اسامیسنی طلب ایدرز ، هیچ اولمازسه بزه اولردن بردانه سنی سویلسون . یوقسه اوله آله قلم آلان بویه راست کلدیکنی یازه جق ، ملتک پک زیاده خدمت بکلدیکی ، ملتک آتی و استقبالی اولان کنجلمز لکه له یه جک ، آغزینه کلنی سویلیه جک اولور ایسه اوله قلمی قیرمیلدر . اولر :

ملیتی نسیان ایدرک هر ایشمزده

افکار فرانکه تبعیت یکی جبقدی

بیتلرینی : ایچ باده کوزل سو وار ایسه عقل و شعورک

[دنیا وار ایتش یاخود یوغ ایتش نه امورک]

ایلمدن عد ایدرلر .

اجساد مزك بزه میراث اوله رق بر اقدقلری بو فلاکتلردن ، مصیبتلردن مسئول اولدقلری حالده ایچلمز قان آغلایه رق چالیشان او کنجلمز مملکتلرینک آتی شمشعه دارینی امید و خیال ایدیورلر . او افق مرئیدن ، او فجر مسعوددن استعانه خیال و متانت ایدرک مملکتلرینک ده بر کون نور معرفتله ضیادار اولمسنی ایتیورلر . عصرلردنبری ساکت و خوابیده قالان عالم اسلامک آرتق او یانه رق المسائیه ، فن و علمه ، صنعته اختراعلر تقدیم ایده جک بویوکار یتشدیرمسنی ، ایلک اسلام کاشف و فضلاسکک احیاسی نامنه وسیله اوله جق آثار مدنیسه بکلورلر . ایشته او زماندرکه عالم اسلام بو حقارتلردن ، اسارتدن قورتیله جق ، آثار عمران و مدنیته دشمنلرینک آلدن آله رق عین سلاحه مقابله امکان کوره بیله جکدر .

بناء علیه شوراده کی بر آووج کنجلمز مزی ناحق یره و نایمجل بویه لکه لیه رک ملتله آراسنده درین حفره لر آچه جقاره بیان تأسف ایدرز . و محرر مقاله اسم بیانیله بوراده کی دینمزلری بیلدیرمز ایسه مطالعاته اشتراک ایدن بر چوق آرقداشلرک یارین صدای تقییحی بویه مناسبتمز یازی یازانلرک وجدانلرینی اتهام ایده جکدر .

بو خصوصده ده زیاده اجاله قلمی زائد کوره رک اخ الضیا ولید بکدن بو مسئله بی ایجه ایضاح ایتسنی رجا ایله انتظار ایدرز . هر کسک حیثیت اعتقادیه رعایت ایدیکمز که سزه ده رعایت ایداسوز .

بارس حقوق اذولرندن

علاءالدین جمیل

علوی بر موعظه دینه

قرق کلیسا آلائی مفتیسی ، فضلالی عصر دن فخرالدین افندی ، اسکیشهر اتحاد و ترقی قلوبنک باغچه سنه . بوتون اهالی یه قارشى جمعه کجه سی بر موعظه دینه و وطنیه ایراد بویورمشلردر . سامعین پک بویوک برجم غمیر ایدی . سوبله نن سوزلرک بلاغتی قارشیمنده هر کس مبهوت ایدی . بویه بویوک دیندارلری ، وطنپرورلری جناب حق بو مقدس وطنه ، بو معصوم ملت باغیشلا سین . (حقیقت)